

Юнгер В.,

кандидат медичних наук,
заступник головного лікаря з поліклінічної роботи клінічної лікарні Феофанія

АДАПТАЦІЯ СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ СИСТЕМИ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я ДО ВИКЛИКІВ СЬОГОДЕННЯ

Російсько-українська війна, трансформація суспільної свідомості, необхідність відповідності євроінтеграційним процесам і запитам міжнародних партнерів, а також сукупність інших факторів чинять вплив на систему державного управління в цілому та стратегію повоєнного відновлення зокрема. Складність державного управління процесами повоєнного відновлення полягає в тому, що, з одного боку, - це цілком новий об'єкт, що не був характерним для довоєнного періоду, а з іншого - трансформується сама система державного управління під впливом вказаних факторів.

Повномасштабне вторгнення російської федерації на територію України зумовило сукупність негативних наслідків, які визначені нами в попередньому розділі. Відповідно актуалізувалася потреба в перегляді стратегічних положень розвитку системи охорони здоров'я. 23 лютого 2022 р. на офіційному сайті Міністерства охорони здоров'я України оприлюднено Стратегію розвитку системи охорони здоров'я до 2030 р. Вказана стратегія розроблялася з 2021 р., проте була модернізована в контексті необхідності подолання наслідків російсько-української війни. Голова Комітету Верховної Ради України з питань здоров'я нації, медичної допомоги та медичного страхування Радущий М.Б. зазначив: «Майже рік ворог прицільно обстрілює медичні заклади: на даний момент пошкоджено більше 1,2 тис., знищено 173. За оцінкою МОЗ на відновлення пошкоджених об'єктів необхідно до \$ 1 млрд, Світовий банк та ВООЗ оцінюють збитки системи охорони здоров'я в астрономічну суму - \$26 млрд. Звісно, що масштабні руйнування впливають на доступність медичних послуг та на наявну мережу лікарень. Тому відповідні зміни внесені до Стратегії розвитку системи охорони здоров'я до 2030 р. та погоджені з Планом відновлення системи охорони здоров'я» [1], про що йдеться на офіційному сайті Верховної Ради України.

Важливе значення в формуванні Стратегії воєнного часу мав План відновлення системи охорони здоров'я [2]. «План включає перелік заходів з післявоєнного відновлення та розвитку України, пропозиції щодо пріоритетних реформ та стратегічних ініціатив, перелік нормативно-правових актів, прийняття і реалізація яких є необхідними для ефективного відновлення та розвитку України у воєнний і післявоєнний періоди. План відновлення системи охорони здоров'я є частиною глобального плану відбудови України в післявоєнний період. Головною метою Плану є не просто відбудова знищених чи зруйнованих об'єктів, а кардинальна трансформація держави у нову європейську країну на принципах зеленої економіки. План відновлення матиме два виміри: параметричний і регіональний» [3].

В цілому, позитивно характеризуючи мотиви органів державного управління в сфері охорони здоров'я щодо розробки документів стратегічного характеру, вважаємо, що запропонована Стратегія та План відновлення

системи охорони здоров'я не повною мірою відповідають наслідкам російсько-української війни та тим потребам, які виникають через сусідство із країнами-агресорами та євроінтеграційними процесами в Україні. Так, будь-який стратегічний документ, що формується під час воєнного стану, має бути багатоваріантним, а, отже, передбачати різні сценарії реформування системи охорони здоров'я, що будуть обумовлені як внутрішніми, так і зовнішніми чинниками. З огляду на це, ключовими напрямками розвитку методології формування стратегій державного управління повоєнним відновленням системи охорони здоров'я є: по-перше, створення алгоритму формування стратегій державного управління та визначення послідовності дій; по-друге, обґрунтування методів формування інформаційного підґрунтя та визначення векторів розвитку об'єкта, щодо якого розробляється стратегія; по-третє, встановлення положень щодо організації усіх етапів формування та реалізації стратегії державного управління повоєнним відновленням системи охорони здоров'я; по-четверте, обґрунтування механізмів реалізації стратегії державного управління.

Список використаних джерел:

1. Михайло Радуцький: Колегія МОЗ затвердила Стратегію розвитку системи охорони здоров'я до 2030 року. Прес-служба Апарату Верховної Ради України. 2023. URL: https://www.rada.gov.ua/news/news_kom/233093.html
2. План відновлення системи охорони здоров'я України від наслідків війни на 2022 - 2032 роки. 2022. URL: https://moz.gov.ua/uploads/ckeditor/%D0%9D%D0%BE%D0%B2%D0%B8%D0%BD%D0%B8/21-07-2022-Draft-Ukraine%20HC%20System%20Recovery%20Plan-2022-2032_UKR.pdf.
3. Уряд представив проект Плану відновлення системи охорони здоров'я. Міністерство охорони здоров'я України. 2022. URL: <https://www.kmu.gov.ua/news/uriad-predstavyyv-proekt-planu-vidnovlennia-systemy-okhorony-zdorovia>.